

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 12C/316/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8113236949
Dátum vydania rozhodnutia: 05. 04. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Alena Paveleková
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2016:8113236949.3

Rozhodnutie

Okresný súd Prešov sudkyňou Mgr. Alenou Pavelekovou v právnej veci žalobkyne: F. N., nar. XX.XX.XXXX, U. XX, Q., zastúpenej advokátom JUDr. Igorom Šafrankom, advokátom so sídlom vo Svidníku, ul. Sovietskych hrdinov 163/66, proti žalovanému: EX CREDIT a.s., IČO: 36572586, Šusteková 49, Bratislava, o bezdôvodné obohatenie, takto

r o z h o d o l :

žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobkyňi 1.111,60 eur, v lehote do pätnástich dní od právoplatnosti rozsudku,

žalovaný je p o v i n n ý nahradiť žalobkyňi trovy konania 688,13 eur na účet jej právneho zástupcu, v lehote do pätnástich dní od právoplatnosti rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

Žalobou doručenou tunajšiemu súdu dňa 19.2.2013 sa žalobkyňa domáhala uloženia povinnosti žalovanému zaplatiť jej 1.111,60 eur a náhrady trov konania.

Žalovaný so žalobou nesúhlasil a navrhol ju zamietnuť.

Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom žalobkyne v neprítomnosti žalovaného podľa ustanovenia § 101 ods. 2 O.s.p., ktorý predvolanie na pojednávanie prevzal dňa 20.3.2014 a listinnými dôkazmi, a to: návrhom, kúpnu zmluvou, zmluvou o predaji na splátky, všeobecnými obchodnými podmienkami, splátkovým kalendárom k zmluve o predaji na splátky rozsudkom Okresného súdu Prešov č.k. 17C 269/2009-60 a rozsudkom 15C 166/2010-271 a ostatným obsahom spisu a vo veci rozhodol rozsudkom zo dňa 26.5.2015 tak, že žalobu zamietol. Proti tomuto rozsudku súdu prvého stupňa podala žalobkyňa odvolanie. Súd druhého stupňa zrušil rozhodnutie súdu prvého stupňa a vrátil na ďalšie konanie, pričom poukázal na to, že súd prvého stupňa sa žiadnym spôsobom nezaoberal záverom o vzniku úmyselného bezdôvodného obohatenia na strane žalovaného, v dôsledku čoho sa inak trojročná objektívna premlčacia doba predlžuje na 10 rokov odo dňa, keď k bezdôvodnému obohateniu došlo. Je nepochybné, že žalovaný je nebankový subjekt má dlhodobu v predmete svojej činnosti aj poskytovanie úverov, a teda jeho povinnosťou bolo poznať a dodržiavať právne predpisy vzťahujúce sa na poskytovanie úverov. Poukázal na to, že prvostupňový súd k tejto otázke nezaujal žiadny názor a odvolací súd nemal ako reagovať na námietku uvedenú v odvolaní zo strane žalobkyne, z akých dôvodov prvostupňový súd neaplikoval na námietku premlčania ustanovenie § 107 ods. 2 Občianskeho zákonníka o úmyselnom bezdôvodnení, vzhľadom na skutkové okolnosti danej veci. Odvolací súd uviedol, že rozsudok súdu prvého stupňa je nepreskúmateľný a nepreskúmateľným rozhodnutím sa odníma účastníkom konania právo konať pred súdom, čo je dôvodom pre jeho zrušenie podľa § 221 ods. 1 f/ O.s.p. Vyjadril, že úlohou súdu prvého stupňa sa bude vysporiadať so vznesenou námietkou premlčania vo vzťahu k úmyselnému bezdôvodneniu podľa § 107 ods. 2 O.s.p. za situácie, ak súd prvého stupňa dospel k záveru o neplatnosti zmluvy o predaji na splátky a nárok žalobkyne posúdil ako nárok na vrátenie bezdôvodného obohatenia a poukazom na ust. § 458 OZ.

Odvolačný súd poukázal, že kým rešpektovanie princípu v spotrebiteľských právnych vzťahoch zo strany dodávateľa (poskytovateľa, podnikateľa) treba vyžadovať v najvyššej možnej miere jeho uplatnenie v neprospech spotrebiteľa, bude prichádzať do úvahy len výnimočne, ak to budú odôvodňovať konkrétne okolnosti prípadu. Aj v prípade tohto princípu totiž platí, že v konkrétnych súvislostiach ustupuje na strane spotrebiteľa dôležitejšiemu princípu, ktorým je princíp ochrany spotrebiteľa. Vychádzajúc z povahy spotrebiteľských právnych vzťahov, realite praktického života, a teda aj zdravému rozumu, odpovie požiadavka na podrobnej (až detailnej) znalosti právnych predpisov (akým je v danej veci zákon o bankách) zo strany spotrebiteľa. Pre neinformovanosť spotrebiteľa, resp. jeho nedostatočná informovanosť v tejto oblasti mu nemôže byť na ujmu (porov. uznesenie Najvyššieho súdu SR z 16.1.2013 sp.zn. 6Mcdo 9/2012). Zároveň poukázal na to, že ak sa prvostupňový súd mieni odchyliť od konštantnej aplikačnej praxe Krajského súdu v Prešove, tak toto odchylenie je potrebné aj patričným spôsobom odôvodniť tak, aby rozhodnutie spĺňalo požiadavku upravenú v ust. § 157 ods. 2 O.s.p. a toto rozhodnutie bolo presvedčivým (rozsudky Krajského súdu v Prešove č.k. 2Co 9/2012, 3Co 89/2011, 5Co 134/2012, 7Co 84/2011).

Súd prvého stupňa doplnil dokazovanie listinnými dôkazmi, a to rovnopismi poštových poukážok a vo veci opätovne rozhodol z pohľadu vyjadreného právneho záveru odvolacieho súdu.

Predmetom konania je suma 1.111,60 eur ako bezdôvodné obohatenie.

Žalovaná poukázala na to, že sa ocitla vo finančnej tiesni a rozhodla sa požičať si u žalovaného sumu 1.000 eur a žalovaný s ňou uzavrel z jej neznámych dôvodov dve zmluvy, a to kúpnu zmluvu a kúpnu zmluvu - zmluvu o predaji na splátky. Na základe zmluvy o predaji na splátky sa zaviazal žalovaný jej odpredať totožné hnuiteľné veci, ktoré kúpnu zmluvou od nej odkúpil za kúpnu cenu 2.000 eur a jej späť odpredal za kúpnu cenu 2.761,60 eur. Uvedené konanie žalovaného obchádza zákon, v skutočnosti nebola uzatvorená so žalovaným kúpna zmluva, lebo od žalovaného nikdy neobdržala kúpnu cenu 2.000 eur a nikdy žalovanému predmet kúpy ani neodovzdala. Taktiež kúpna cena splátkového kalendára predstavovala, podľa zmluvy čiastku 2.761,60 eur, pričom v zmluve sa uvádza, že hneď po uzavretí zmluvy žalovanému údajne vyplatila čiastku 1.000 eur - ako akontáciu a zvyšných 1.761,60 eur sa zaviazala splácať v 12 mesačných splátkach po 146,80 eur, počnúc dňom 22.7.2009 a končiac dňom 22.6.2010. V skutočnosti však žalovanému žiadnu akontáciu nevyplatila. Jediná peňažná operácia, ktorá dňa 22.6.2009 medzi ňou a žalovaným, spočívala v poskytnutí peňažných prostriedkov 1.000 eur, ktoré jej žalovaný vyplatil. Oba právne úkony, kúpna zmluva a zmluva o predaji na splátky obchádzajú zákon, keďže simulovali iný právny úkon, a to zmluvu o pôžičke, prípadne úverovú zmluvu.

Poukázala na to, že žalovaný simuloval skutočné právne úkony, a to z dôvodu, že úrok z pôžičky predstavoval 76,15 %. Z predmetnej zmluvy o predaji na splátky uhradila dňa 16.9.2009 sumu 293,60 eur, 1.8.2010 sumu 1.468 eur a dňa 9.8.2010 sumu 350 eur, teda spolu uhradila 2.111,60 eur, pričom žalovaný jej poskytol 1.000 eur, suma 1.111,60 teda predstavuje bezdôvodné obohatenie na strane žalovaného.

Žalobkyňa vo svojej účastníckej výpovedi potvrdila, že bola vo finančnej tiesni, zadĺžila sa, potrebovala nevyhnutne ďalšie finančné prostriedky z týchto dôvodov uzatvorila kúpnu zmluvu a kúpnu zmluvu - zmluvu o splátkach. Kúpnu zmluvou predávala práčku, chladničku a mikrovlnnú rúru, ktoré spätne kupovala na splátky. Niekedy v júni 2013 sa „dozvedela o spoločnosti, ktorá pomáha ľuďom ako je ona“, ktorou jej bolo doporučené podať túto žalobu.

Žalovaný sa k žalobe písomne vyjadril a vzniesol námietku premlčania na vydanie bezdôvodného obohatenia poukazujúc na to, že pri premlčanom nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia platia kombinované premlčacie doby, a to jednak subjektívna a objektívna, pričom plynutie týchto premlčacích dôb je stanovené odlišne; pre začiatok subjektívnej premlčacej doby je rozhodujúci deň, keď oprávnený sa skutočne dozvedel, že na jeho úkor došlo k bezdôvodnému obohateniu a teda aj keby žalobkyňa preukázala, že sa o bezdôvodnom obohatení dozvedela v mesiaci október 2013, zmeškala objektívnu premlčaciu dobu. Nakoľko pre začiatok objektívnej premlčacej doby je rozhodujúci okamih, keď k získaniu bezdôvodného obohatenia došlo. Kúpna zmluva/zmluva o predaji na splátky č. XXXXXXXXXXXX bola medzi žalobkyňou ako kupujúcou a žalovaným ako predávajúcim uzatvorená dňa 22.6.2009, pričom

plnenia, ktorých vrátenie sa žalobkyňa dožaduje boli zo strany žalobkyňa realizované v rozmedzí od 16.9.2009 do 11.8.2010, t. j. objektívna trojročná premlčacia lehota uplynula 12.8.2013.

Na základe takto zisteného skutkového stavu veci súd právne uzatvára:

Podľa ust. § 107ods. 1,2 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka v znení neskorších právnych predpisov (ďalej len OZ), právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil. Najneskôr sa právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia premlčí za tri roky, a ak ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie, za desať rokov odo dňa, keď k nemu došlo.

Podľa § 451 ods. 1,2 OZ, kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať. Bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

Podľa § 458 ods. 1 OZ, musí sa vydať všetko, čo sa nadobudlo bezdôvodným obohatením. Ak to nie dobre možné, najmä preto, že obohatenie spočívalo vo výkonoch, musí sa poskytnúť peňažná náhrada.

Z vykonaného dokazovania, čo v konečnom dôsledku žalovaný ani nerozporoval, mal súd zistené, že zmluva o predaji na splátky č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 22.6.2009, uzavretá medzi žalovaným ako predávajúcim a žalobkyňou ako kupujúcou, je neplatná.

Podľa § 37 ods. 1 OZ, právny úkon sa musí urobiť slobodne a vážne, určite a zrozumiteľne; inak je neplatný.

Podľa § 39 OZ, neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

Z výsluchu žalobkyne je zrejmé, že žalobkyňa nemala vôľu odpredať žalovanému svoje veci a hneď na to ich od neho odkúpiť. Takýto postup je nepochybne nelogický.

Súd preto z vyššie uvedených dôvodov dospel k záveru o neplatnosti zmluvy o predaji na splátky a nárok žalobkyne možno posúdiť ako nárok na vrátenie bezdôvodného obohatenia s poukazom na ustanovenie § 458 Občianskeho zákonníka. Podľa neho totiž, ak je zmluva neplatná alebo ak bola zrušená, je každý z účastníkov povinný vrátiť druhému všetko, čo podľa nej dostal.

Žalovaný vzniesol námietku premlčania, ktorú súd posúdil v zmysle vyjadreného právneho záveru odvolacieho súdu.

Pokiaľ ide o uplatnené bezdôvodné obohatenie, k plneniu zo strany žalobkyne išlo najskôr 16. 9. 2009 v sume 293,60 eur, 1.8.2010 v sume 1.468 eur a dňa 9. 8. 2010 v sume 350 eur, spolu 2.111,60 eur. Žaloba bola podaná 19.12.2013, pokiaľ ide o začiatok plynutia subjektívnej premlčacej lehoty z neplatnej zmluvy, súd poukazuje nato, že rozhodujúci subjektívny moment, kedy sa oprávnený dozvie o okolnostiach, ktoré sú rozhodujúce pre uplatnenie jeho práva. Vedomosť oprávneného o tom, že na jeho úkor bolo získané bezdôvodné obohatenie a o tom, kto ho získal, musí byť skutočná a nie iba predpokladaná. Nie je rozhodujúce ani to, či sa oprávnený o svojom práve nedozvedel vlastným zavinením, teda či sa mohol o svojom práve dozvedieť alebo mal dozvedieť pri vynaložení potrebnej starostlivosti (zhodnotenia občianskoprávneho kolégia Najvyššieho súdu SSR Cpj 37/78 publikované pod R 1/ 79).

K neplatnej zmluve je potrebné zdôrazniť, že bez akýchkoľvek pochybností ide o spotrebiteľskú zmluvu.

Súd neakceptoval námietku žalovaného vo vzťahu k premlčacej námietke, že by bol nárok na vrátenie bezdôvodného obohatenia premlčaný pre uplynutie objektívnej premlčacej doby, je nepochybne, že ide o bezdôvodné obohatenie získané úmyselne, nakoľko žalovaný nebankovým subjektom pôsobiacim na finančnom trhu v Slovenskej republike, ako taký si je vedomý toho, aké právne predpisy regulu jeho činnosť a neuzavretie zmluvy o spotrebiteľskom úvere písomne je nepochybne úmyselným porušením

zákona, čo spôsobuje záver, že taktiež bezdôvodné obohatenie, ktoré takýmto spôsobom vzniklo je bezdôvodným obohatením získaným úmyselne.

To znamená, že v predmetnom právnom vzťahu účastníkov tohto konania potrebné aplikovať 10 ročnú objektívnu premlčaciu lehotu v zmysle ustanovenia § 107 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, pokiaľ ide o subjektívnu premlčaciu lehotu, je potrebné konštatovať, že žalobkyňa sa dozvedela o okolnosti, že došlo k bezdôvodnému obohateniu na strane žalovaného po porade so spotrebiteľským združením respektíve svojím právnym zástupcom na základe čoho sa rozhodol vstúpiť do tohto sporu a stalo sa tak v širšom slova zmysle až v októbri 2013 (žaloba bola podaná 19.12.2013), preto je potrebné konštatovať, že nároky uplatňované žalobkyňou v tomto konaní nemôžu byť premlčané, preto súd zaviazal žalovaného zaplatiť žalobkyni rozdiel vyplatenej sumy 1.111,60 eur oproti splatenej sume 2.111,60 eur, t. j. 1.111,60 eur.

Úspešnej žalobkyni bola v zmysle § 142 ods. 1 O.s.p. priznaná náhrada trov konania, ktoré predstavujú trovy právneho zastúpenia z hodnoty 1.111,60 eur, čo predstavuje podľa vyhlášky č. 655/2004 Z.z., za 1 úkon právnej pomoci odmenu 61,41 eur a príslušný paušál pri vykonaných úkonoch :

- 1 . prevzatie a príprava zastúpenia vrátane prvej porady - 61,41 eur + režijný paušál 7,81 eur
  2. podanie žaloby - 61,41 eur + režijný paušál 7,81 eur
  3. účasť na pojednávaní dňa 15.4.2014 - 61,41 eur + 8,04 eur
  4. podanie odvolania zo dňa 9.6.2014 - 61,41 eur + 8,04 eur
  5. účasť na pojednávaní dňa 19.1.2016 - 61,41 eur + 8,58 eur
  6. účasť na pojednávaní dňa 5.4.2016 - 61,41 eur + 8,58 eur
- spolu 417,32 eur

Právnym zástupcom ďalej boli účtované hotové výdavky, a to cestovné vlastným motorovým vozidlom zástupcu Škoda Yeti, Q. XXX U. a Škoda Fabia, EČ: Q. XXX M., a to za cesty 15.4.2014 na Okresný súd Prešov cesta Svidník - Prešov a späť 112 kilometrov á 0,28 eur/km (výpočet náhrady za použitie motorového vozidla bol vykonaný tak, že bola použitá základná sadzba 1 km v čase úkonu podľa opatrenia č. 632/2008 Z.z. 0,183 eur/ km a náhrada za spotrebované pohonné hmoty pri priemernej spotrebe pohonných hmôt podľa technického preukazu (7,4 + 5,3 + 6,1 = 18,8 : 3 = 6,27 l/100 km) 0,09 eur/km, spolu 0,28 eur/km, ktorá bola účtovaná 1/3 vo výške 10,45 eur, k čomu prislúcha náhrada za premeškaný čas 4 polhodiny á 13,40 eur = 53,60 eur a z čoho bola rovnako účtovaná 1/3 spolu 17,87 eur. Účasť na pojednávaní dňa 19.1.2016 bola účtovaná vo výške 1/2 pri spotrebe nafty 0,06 eur spolu s 0,183 eur 0,25 eur/km = vo výške 14 eur, náhrada za premeškaný čas účtovaná tiež 1/2 = vo výške 28,60 eur. Cesta účasť na pojednávaní dňa 5.4.2016, pri spotrebe za pohonné hmoty podľa technického preukazu (6,5 + 4,1 + 5 = 15,6 : = 5,2 litra/100 km 0,052 litra/1 km pri cene nafty 1,159 eur/liter - 0,06 eur/km + základná náhrada za 1 km jazdy 0,183 eur spolu 0,25 eur/ km. Pri ceste 112 km spolu 28 eur, k čomu prislúcha náhrada za premeškaný čas 4 polhodiny x 14,30 eur (§ 17 ods. 1 citovanej vyhlášky) spolu 57,20 eur, spolu hotové výdavky predstavujú sumu 156,12 eur. Trovy konania tak spolu predstavujú za odmenu 417,32 eur + hotové výdavky 156,12 eur, spolu sumu 573,44 eur, k tomu 20 % DPH, čo predstavuje sumu 114,69 eur, spolu tak 688,13 eur.

Pretože žalobca, ktorému súd priznal náhradu trov konania, je v konaní právne zastúpený, platobným miestom na poukázanie priznanej sumy na náhradu trov, a to v celom rozsahu, je v zmysle ust. § 149 ods.1 O.s.p. účet (adresa sídla, VÚB, Prešov č. účtu: V. XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX, BIC: V., VS: XXXXX) jeho právneho zástupcu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

Podľa § 205 ods. 1 O.s.p. v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Podľa § 205 ods. 2 O.s.p. odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O.s.p.,

b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a O.s.p.),

f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 251 ods. 1 O.s.p., ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.